

Příloha k protokolu o SZZ č.

Jméno: **Eva Suchelová**

Vysoká škola: **FF JU v Č. Budějovicích**
Ústav estetiky

Obor: **Estetika**

Datum odevzdání posudku: 22.6.2009

Recenzent * / **Mgr. Martin Kaplický**
diplomové práce
Vedoucí */
Prof. PhDr. Aleš Haman, DrSc.
.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Fenomenologie a kubismus jako „návrat k věcem“

.....
(téma)

Autorka si za téma své bakalářské práce zvolila obtížné, avšak krajně zajímavé téma, komparaci filosofické metody a uměleckého směru, fenomenologie a kubismu. Práce Evy Suchelové vychází z úvodní intuice, že fenomenologie a kubismus různými prostředky vyjadřují analogické rysy naší zkušenosti se světem, ve kterém žijeme. Společným motivem je pak autorce především odmítnutí nahodilých a navyklých perspektiv vidění, které nabyly statutu „nezpochybnitelných pravd“ a návrat k vlastní zkušenosti jako základního východiska, jak pro filosofii, tak pro umění.

V rámci fenomenologie Edmunda Husserla je tento motiv ukázán na její konfrontaci s pozitivistickými vědami, které předpokládají, existenci vnějšího světa, zcela nezávislého na uchopujícím vědomí. Věda i filosofie by pak byly pojaty pouze jako sběr již hotových dat. Právě tuto zdánlivě samozřejmou tezi pak atakuje fenomenologie jejím návratem ke zkušenosti a skrze své pojetí EPOCHÉ. Ukazuje, že ani pozitivismus není pouhým sesbírání objektivních dat, ale že i on je teorií; a to teorií stojící na velmi vratkém předpokladu nezávislé existence vnějšího světa. Analogický souboj pak, podle autorky, svádí na poli umění kubismus s imitativním realismem. Poukazuje na skutečnost, že takový realismus je pouze jedním typem uměleckého kódu a nabízí jiný. Jeho úkolem pak není nezúčastněně popsat vně ležící skutečnost, ale představit, ji v mnohosti svých perspektiv. Předmět tedy není představován z bodové perspektivy, ale vždy již z určitého pohledu, případně pohledů.

Autorka svou tezi buduje ve třech základních kapitolách. V první se věnuje výkladu některých, rysů Husserlovi filosofie, na klíčových (například kapitola racionální zření – str. 14 – 15) se nechává plně vést sekundární literaturou (v uvedeném případě díly prof. Zdeňka Mathausera). Pro případné rozpracování této práce bych tedy doporučoval více se soustředit na texty primární. V této kapitole se však bohužel objevují i nepřesnosti: Descartesův výrok „...myslím, tedy jsem... (...cogito ergo sum...)“, rozhodně není ztotožnitelný s Augustinovým „...pokud pochybuji, jsem... (...si fallor, sum...)“. (str. 10) A už vůbec René Descartes v Rozpravě o metodě netvrdí, že ...“musíme přijímat pouze to, o čem můžeme pochybovat...“, (str. 10) ale přesně v opačném sledu od radikálního pochybování dochází až k tomu, o čem již pochybovat nemůžeme. Pokud by byla realita fenomenologií skutečně odsunuta stranou, jak

tvrdí autorka (str. 11), zbylo by nám pouze to, co reálné není. To Husserlova fenomenologie však jistě netvrdí. Není stranou odsunuto právě **kladení** reality, nezávislé na vědomí?

Druhá kapitola úspěšně představuje hlavní rysy kubismu a třetí naznačuje hlavní analogie mezi kubismem a fenomenologií. Objevuje se zde rovněž zajímavá (ale nikoliv důsledně vyargumentovaná teze), že v případě syntetického kubismu je analogie s fenomenologií těsnější než v případě analytického kubismu.

Čtvrtá kapitola práce již k hlavnímu komparativnímu tématu nic nepřidává a má zřejmě funkci „zacelení“ největších mezer výkladu Husserlovy fenomenologie. To však nebylo vzhledem k charakteru práce třeba. Navíc obsahuje velmi nepřesnou a zavádějící třístránkovou charakterizaci Heideggerovy filosofie. Pokud autorka uvádí v němčině termíny Sein (bytí) a Dasein (pobyt), měla by uvést rovněž termín Seiende (jsoucno). To by ji zabránilo směšovat jsoucno s výskytem (str. 36). Výskyt je pouze jedním z typů jsoucna, jiným je například jsoucno příruční. Podobné nepřesnosti v této poslední kapitole bohužel nejsou výjimkou.

Odhlédneme-li od uvedených výhrad, tak autorka předvedla úctyhodné proniknutí nelehkou problematikou, velmi čtivým způsobem. Proto bakalářskou práci Evy Suchelové rozhodně **doporučuji k obhajobě** a navrhuji ohodnotit ji jako **velmi dobrou**. Pokud však autorka dokáže osvětlit výše uvedené výhrady, přimlouvám se známku, maximálně však o jeden stupeň, zlepšit.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: **velmi dobře**

podpis recenzenta bakalářské práce

V Čes. Budějovicích 22. 6. 2009

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte